

DORADZTWO ZAWODOWE
WEWNĄTRZSZKOLNY SYSTEM DORADZTWA
ZAWODOWEGO
W SZKOLE PODSTAWOWEJ W JEDLICZU

*„Wiedza na temat tego, gdzie znaleźć informacje i jak je
wykorzystać – to sekret sukcesu”.*

Albert Einstein

Opracował:
Nauczyciel doradztwa zawodowego
Bogdan Rzeźnik-Zubek

Wewnątrzszkolny System Doradztwa Zawodowego w szkole podstawowej obejmuje ogół działań podejmowanych przez szkołę w celu prawidłowego przygotowania uczniów do wyboru szkoły, zawodu, poziomu i kierunku kształcenia.

Adresatami projektu są dzieci z oddziałów przedszkolnych oraz uczniowie klas I-III, IV-VIII i ich rodzice, nauczyciele (rada pedagogiczna).

Dobrze przygotowany uczeń do podjęcia decyzji edukacyjnej i zawodowej to taki, który wie, jakie ma zainteresowania i predyspozycje, potrafi dokonać samooceny, zna swoją wartość, umie samodzielnie wybrać szkołę ponadpodstawową, ma plany na przyszłość.

Najważniejsze założenia związane z realizacją WSDZ w szkole zawarte są w dokumentach:

- Ustawa z dnia 7 września 1991r. o systemie oświaty (tekst jednolity: Dz. U. z 1996r., Nr 67, poz. 329 ze zm.);
- Ustawa z dnia 26 stycznia 1982r. – Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2003r., Nr 118, poz. 1112, Nr 137, poz.1304, Nr 203, poz. 1966, Nr 228, poz.2258 oraz z 2004 r., Nr 96, poz. 959 i Nr 179, poz. 1845);
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 21 maja 2001r. w sprawie ramowych statutów publicznego przedszkola oraz publicznych szkół (Dz. U. z 2001r. Nr 61, poz. 624, z 2002 r. Nr 10, poz. 96, z 2003 r. Nr 146, poz. 1416);
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 kwietnia 2013 r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz. U. 2013.532 z dnia 7 maja 2013r.).
  - Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 12 lutego 2002 r. w sprawie ramowych planów nauczania w szkołach publicznych,
  - Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo Oświatowe,
  - Statut Szkoły Podstawowej w Jedliczu,
  - Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia z dnia 12 lutego 2019 r. w sprawie doradztwa zawodowego (Dz. U. poz. 325).

I. Podstawowe pojęcia z zakresu orientacji i poradnictwa zawodowego

Poradnictwo zawodowe

Długofalowe i wieloetapowe działania wychowawcze, towarzyszące jednostce w trakcie jej rozwoju zawodowego. Obejmuje ono udzielanie pomocy uczniom i dorosłym w planowaniu, tworzeniu i rozwoju kariery zawodowej, przynoszącej jednostce satysfakcję i zawodowy sukces.

Orientacja zawodowa

Działania wychowawcze szkoły, rodziców, i innych osób, grup i instytucji – mające na celu przygotowanie młodzieży do planowania kariery zawodowej, których ważnym elementem jest podejmowanie kolejnych decyzji wyboru zawodu i szkoły.

Doradztwo zawodowe

Świadczenie pomocy w dokonywaniu kolejnych decyzji wyboru zawodu lub pracy w formie indywidualnej porady zawodowej, poprzez analizę pola problemowego jednostki i udzielenie jej informacji zawodowych, podawanie wskazówek, sugestii oraz instrukcji.

Doradca zawodowy

Osoba udzielająca pomocy, w formie grupowych i indywidualnych porad zawodowych, młodzieży i osobom dorosłym w wyborze zawodu, kierunku kształcenia i szkolenia, uwzględniając ich możliwości psychofizyczne i sytuację życiową a także potrzeby rynku pracy oraz możliwości systemu edukacyjnego, współpracując z rodzicami i nauczycielami w procesie orientacji zawodowej uczniów oraz wykorzystując w tym celu wiedzę o zawodach, znajomość psychologicznych i pedagogicznych technik, diagnozę rynku pracy oraz techniczne środki przekazywania informacji zawodowej.

Informacja zawodowa

Zbiory danych potrzebnych jednostce do podejmowania kolejnych decyzji zawodowych oraz związanych z zatrudnieniem. Zakres treści, metod i kanały przekazywanych informacji są dostosowane do etapu rozwoju zawodowego jednostki oraz rodzajów podejmowanych decyzji

Informacja edukacyjna

Zbiory danych potrzebnych jednostce do podejmowania decyzji związanych z dalszym kształceniem.

II. Cele Wewnętrzno-szkolnego Systemu Doradztwa Zawodowego:

Przygotowanie uczniów do trafnego wyboru drogi dalszego kształcenia.

Cel główny wykazuje konieczność kształcenia u uczniów konkretnych umiejętności i dyspozycji, niezbędnych do prawidłowego funkcjonowania w różnych rolach zawodowych i społecznych. Jest zobowiązaniem całej społeczności szkolnej do systematycznych oddziaływań wychowawczo – doradczych.

Cele szczegółowe

Uczniowie:

- rozwijają umiejętności pracy zespołowej, przełamywania barier środowiskowych oraz kształtowania właściwych relacji społecznych;
- wiedzą jak się uczyć i rozwijać swoje zainteresowania, pasje i talenty;
- posiadają informacje o zawodach z najbliższego otoczenia;

Nauczyciele:

- potrafią diagnozować potrzeby i zasoby uczniów;
- rozwijają talenty, zainteresowania, zdolności, predyspozycje;
- wspierają rodziców w procesie doradczym, udzielają informacji, lub kierują do specjalistów;
- znają ofertę szkół, zasady rekrutacji;
- włączają przedstawicieli instytucji w proces orientacji i doradztwa zawodowego w szkole.

Rodzice:

- znają swoje dziecko;
- są zaangażowani i przygotowani do pełnienia roli „doradców”;
- wiedzą gdzie szukać pomocy dla swoich dzieci w sytuacjach trudnych;
- angażują się w pracę doradczą szkoły (np. prezentują swoje zawody, instytucje).
- znają czynniki ważne przy wyborze szkoły i zawodu;
- znają ofertę szkół, zasady rekrutacji;

III. Treści z zakresu doradztwa zawodowego są realizowane w szkole podczas lekcji przedmiotowych oraz godzin wychowawczych.

Realizacja zadań wynikających z projektu obejmuje ogół działań zaangażowanych podmiotów: specjalistów, wychowawcę, nauczycieli, uczniów, rodziców i instytucji zewnętrznych. Wspólnie i systematycznie działający nauczyciele, zmotywowani uczniowie, zaangażowani rodzice spowodują, że profesjonalna pomoc doradcza trafi do każdego indywidualnego odbiorcy, który potrzebuje wsparcia, pomocy i informacji.

Zakres działań poszczególnych osób zaangażowanych w proces doradczy wynika z kompetencji, profilu wykształcenia, wykładanych treści oraz podstawy programowej. Nauczyciel biblioteki gromadzi czasopisma i literaturę z zakresu psychologii, prawa pracy i doradztwa zawodowego, udostępnia informatory i ulotki o szkołach, wskazuje źródła informacji.

Wszelkie działania nauczycieli mają na celu przygotowanie uczniów do samodzielności, radzenia sobie w trudnych sytuacjach życiowych (np. sprawdziany, podejmowanie decyzji), łatwej adaptacji do nowych warunków w środowisku szkolnym i zawodowym.

IV. Formy, metody i techniki pracy doradczej adresowane do uczniów:

- Badanie (diagnoza) zapotrzebowania na działania doradcze prowadzone w szkole (wywiad, kwestionariusz ankiety).
- Zajęcia warsztatowe (grupowe) służące rozbudzeniu świadomości konieczności planowania własnego rozwoju i kariery zawodowej, umożliwiające poznanie siebie i swoich predyspozycji zawodowych.
- Warsztaty doskonalące umiejętności w zakresie komunikacji interpersonalnej i współdziałania w grupie, radzenie sobie ze stresem.
- Udostępnianie informacji o zawodach, szkołach.
- Spotkania z przedstawicielami różnych zawodów.
- Udzielanie indywidualnych porad uczniom.
- Organizowanie wycieczek.

Metody w poradnictwie grupowym najczęściej stosowane w pracy doradczej to:

- Aktywizujące problemowe – burza mózgów, dyskusja.

- Metoda dramy – inscenizacje i odgrywanie ról.
- Metody testowe (kwestionariusze, ankiety, testy).
- Metody audiowizualne – filmy edukacyjne, zasoby Internetu i programy multimedialne, prezentacje multimedialne.
- Treningi umiejętności społecznych, mini wykłady, pogadanki.

Techniki plastyczne, wzmacniające myślenie krytyczne oraz strategiczne (np. analizę SWOT), kwestionariusze, wywiady, gry i zabawy.

V. Korzyści wynikające z wdrożenia Wewnętrzzszkolnego Systemu Doradztwa Zawodowego to:

- Kształtowanie aktywności zawodowej uczniów.
- Pomoc rodzinie w kształtowaniu określonych postaw i zachowań związanych z dalszą edukacją i z planowaniem kariery zawodowej ich dzieci.
- Dostęp do informacji zawodowej dla uczniów, nauczycieli oraz rodziców.
- Świadome, trafniejsze decyzje edukacyjne i zawodowe.

VI. Ewaluacja

Ewaluacja jest niezbędna, aby działania doradcze na terenie szkoły były zgodne z oczekiwaniami i potrzebami uczniów i ich rodziców.

Formy ewaluacji – rozmowy z uczniami, rodzicami, nauczycielami.

HARMONOGRAM DZIAŁAŃ W RAMACH Wewnętrznszkolnego Systemu Doradztwa Zawodowego

Obszar 1. Systematyczne diagnozowanie zapotrzebowania poszczególnych uczniów na informacje edukacyjne i zawodowe oraz pomoc w planowaniu kształcenia i kariery zawodowej				
Lp.	Opis działania	Sposób realizacji	Osoby odpowiedzialne	Czas realizacji
1.	Diagnoza zainteresowań i predyspozycji osobowościowych wśród uczniów klas VII.	Dokonanie diagnozy podczas zajęć z doradcą zawodowym i w ramach godzin z wychowawcą.	Doradca zawodowy, wychowawcy	IX-X
2.	Zebranie informacyjne z rodzicami klas VII-VIII	Poinformowanie rodziców o Wewnętrznszkolnym Systemie Doradztwa Zawodowego.	Wychowawcy klas.	XI

Obszar 2. Gromadzenie, aktualizacja i udostępnianie informacji edukacyjnych i zawodowych właściwych dla danego poziomu kształcenia.				
Lp.	Opis działania	Sposób realizacji	Osoby odpowiedzialne	Czas realizacji
1.	Stworzenie kącika informacyjnego w szkolnym Centrum multimedialnym dot. systemu edukacji szkolnej w Polsce i regionie, zawierające informacje dot. instytucji rozwijających zdolności i talenty uczniów.	Prowadzenie na stronie internetowej szkoły folderu: Doradztwo Zawodowe.	Doradca zawodowy, nauczyciel informatyki	Aktualizacja: przynajmniej raz w semestrze w roku szkolnym
2.	Opracowanie i zgromadzenie informacji oraz materiałów dla uczniów, rodziców i nauczycieli	Uaktualnienie danych o szkołach. Zgromadzenie informacji na temat zawodów. Udostępnienie materiałów diagnostycznych oraz scenariuszy zajęć. Prowadzenie punktu konsultacyjnego .	Doradca zawodowy Pracownicy: Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej nr 2 w Krośnie, PUP w Krośnie, Szkoły ponadpodstawowe na terenie Krosna i powiatu krośnieńskiego	X-VI

Obszar 3. Prowadzenie zajęć przygotowujących uczniów do świadomego planowania kariery i podjęcia roli zawodowej.			
MODUŁ: POZNANIE SIEBIE			
Opis działania	Sposób realizacji	Osoby odpowiedzialne	Czas realizacji
Zebranie informacji dotyczących	Tematyka zajęć w klasach VII:	Doradca zawodowy	IX – VI

zainteresowań uczniów, ich umiejętności i uzdolnień	1. Określenie własnych zainteresowań 2. Uświadomienie własnych uzdolnień 3. Uznane wartości a konkretne oczekiwania wobec zawodu 4. Typy osobowości i zbieżne z nimi środowiska pracy 5. Moje mocne i słabe strony 6. Aspiracje i ambicje zawodowe 7. Klasyfikacja zawodów i specjalności 8. Zawody w moim najbliższym otoczeniu 9. W jakich zawodach wykorzystam wiedzę z ...? 10. Poznajemy zawody - opis zawodów i ich wymagania		
	Tematyka zajęć w klasach VIII: 1. Struktura szkolnictwa ponadpodstawowego 2. Podnoszenie i uzupełnianie kwalifikacji w systemie szkolnym i pozaszkolnym 3. Co gwarantuje mi szkoła ponadpodstawowa? kwalifikacje i kompetencje 4. Informacje w zasięgu ręki, czyli poznaję ofertę szkół ponadpodstawowych 5. Szkoła podstawowa i co dalej? Moja edukacyjna przygoda 6. Jak wybrać szkołę ponadpodstawową? Moje oczekiwania 7. Źródła informacji zawodowej 8. Lokalny rynek pracy - praca jako wartość w życiu człowieka 9. Planowanie i podejmowanie decyzji 10. Autoprezentacja, czyli sztuka przedstawiania siebie	Doradca zawodowy	IX – VI
MODUŁ: WIEDZA O ZAWODACH I RYNKU PRACY			
Opis działania	Sposób realizacji	Osoby odpowiedzialne	Czas realizacji

Spotkania z przedstawicielami różnych zawodów.	1. Ogłoszenie na zebraniach o prowadzonej w szkole akcji zapraszania rodziców jako przedstawicieli różnych zawodów ;	Wychowawcy klas	IX – VI	
	2. Przeprowadzenie lekcji wychowawczej z udziałem gościa w każdej klasie VII i VIII.	Wychowawca klasy	IX-VI	
	3. Targi Edukacyjne”.	Doradca zawodowy	IV	
Wprowadzenie pojęcia „praca”, „zawód”, „rynek pracy”. Informacje dot. podstawowych grup zawodowych	1. Podczas zajęć przedmiotowych, udostępnianie informacji o zawodach charakterystycznych dla danego przedmiotu.	Wychowawca klasy, nauczyciele przedmiotów.	XI – VI	
	2. Wycieczka do zakładu pracy/firmy.	Doradca zawodowy. Wychowawca klasy	X-VI	
	3. Zajęcia warsztatowe w klasach VII i VIII prowadzone przez pracownika M P P-P	Pracownik P P-P	X-VI	
MODUŁ: PLANOWANIE PRZYSZŁOŚCI ZAWODOWEJ				
Opis działania	Sposób realizacji	Osoby odpowiedzialne	Czas realizacji	
Wprowadzenie pojęcia system edukacji i informacji dot. szkół ponadpodstawowych w regionie.	1.Konsultacje z rodzicami. 2.Spotkania z przedstawicielami szkół ponadpodstawowych: Co wiem o szkołach ponadpodstawowych w swoim mieście i powiecie”. 3.Udostępnianie informatora.	Wychowawcy klas, doradca zawodowy, pracownicy szkół ponadpodstawowych	X-VI	
Obszar 4. Koordynowanie działalności informacyjno-doradczej prowadzonej przez szkołę.				
Lp.	Opis działania	Sposób realizacji	Osoby odpowiedzialne	Czas realizacji
1.	Stała kontrola prawidłowości przebiegu zadań.	1.Sprawozdanie z realizacji zadań, opis na stronie internetowej szkoły.	Dyrektor szkoły, doradca zawodowy.	Raz w roku szkolnym.
2.	Prowadzanie zakładki na stronie internetowej szkoły Doradztwo Zawodowe.	1.Umieszczenie dokumentu WSDZ na stronie internetowej szkoły. 2. Umieszczanie notatek z realizacji zadań prowadzonych przez szkołę oraz informacji o zajęciach dodatkowych realizowanych na terenie szkoły.	Doradca zawodowy, nauczyciele, nauczyciel informatyki	IX-VI
Obszar 5. Współpraca z innymi nauczycielami tworzeniu i zapewnieniu ciągłości działań w zakresie doradztwa edukacyjno-zawodowego.				
Lp.	Opis działania	Sposób realizacji	Osoby odpowiedzialne	Czas realizacji
1.	Konsultacje	Punkty konsultacyjne, grupy wsparcia dla nauczycieli.	Pedagog szkolny, doradca zawodowy.	IX-VI Wg potrzeb

Wykaz realizowanych treści z zakresu doradztwa zawodowego z podziałem na etapy oraz klasy: Przedszkole, Oddziały Przedszkolne, SP I – VIII

Podstawa prawna: Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 12 lutego 2019 r. w sprawie doradztwa zawodowego (Dz. U. poz. 325)

Przedszkole/ Oddziały Przedszkolne

PRZEDSZKOLE (preorientacja zawodowa)

- 1.1 określa, co lubi robić;
- 1.3 określa, co robi dobrze;
- 2.1 odgrywa różne role zawodowe w zabawie;
- 3.2 nazywa czynności, których lubi się uczyć;

grupa 0

- 1.2 podaje przykłady różnych zainteresowań;
- 1.3 określa, co robi dobrze;
- 2.2 podaje nazwy zawodów wykonywanych przez osoby w jego najbliższym otoczeniu i nazwy tych zawodów, które wzbudziły jego zainteresowanie, oraz identyfikuje i opisuje czynności zawodowe wykonywane przez te osoby;
- 2.5 opowiada o sobie w grupie rówieśniczej;
- 3.1 nazywa etapy edukacji (bez konieczności zachowania kolejności chronologicznej);
- 4.1 opowiada, kim chciałoby zostać;
  - konkurs „Kim będę w przyszłości?”
  - spotkanie z przedstawicielami zawodów np. pielęgniarka, strażak

Klasy I – III (orientacja zawodowa)

Klasa I

1. Poznanie siebie

- 1.1 opisuje swoje zainteresowania i określa, w jaki sposób może je rozwijać

2. Świat zawodów i rynku pracy

- 2.1 odgrywa różne role zawodowe w zabawie;
- 2.2 podaje nazwy zawodów wykonywanych przez osoby w bliższym i dalszym otoczeniu oraz opisuje podstawową specyfikę pracy w wybranych zawodach

3. Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie

3.1 uzasadnia potrzebę uczenia się i zdobywania nowych umiejętności

4. Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji

4.1 opowiada, kim chciałby zostać i co chciałby robić.

Klasa II

1. Poznanie siebie

1.1 prezentuje swoje zainteresowania wobec innych osób;

1.2 podaje przykłady różnorodnych zainteresowań ludzi;

2. Świat zawodów i rynku pracy

2.1 opisuje, czym jest praca, i omawia jej znaczenie w życiu człowieka na wybranych przykładach;

2.2 omawia znaczenie zaangażowania różnych zawodów w kształt otoczenia, w którym funkcjonuje.

3. Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie

3.1 wskazuje treści, których lubi się uczyć

4. Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji

4.1. planuje swoje działania lub działania grupy, wskazując na podstawowe czynności i zadania niezbędne do realizacji celu

Klasa III

1. Poznanie siebie

1.1 podaje przykłady swoich mocnych stron w różnych obszarach;

1.2 podejmuje działania w sytuacjach zadaniowych i opisuje, co z nich wynikło dla niego i dla innych.

2. Świat zawodów i rynku pracy

2.1 opisuje rolę zdolności i zainteresowań w wykonywaniu danego zawodu;

2.2 posługuje się przyborami i narzędziami zgodnie z ich przeznaczeniem oraz w sposób twórczy i niekonwencjonalny.

3. Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie

3.1 wymienia różne źródła wiedzy i podejmuje próby korzystania z nich

4. Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji

4.1 próbuje samodzielnie podejmować decyzje w sprawach związanych bezpośrednio z jego osobą.

klasa IV (orientacja zawodowa)

1. Poznawanie własnych zasobów

Uczeń:

1.1 określa własne zainteresowania i uzdolnienia oraz kompetencje.	w-f, wdż, informatyka, j. polski, matematyka, język angielski

2. Świat zawodów i rynek pracy.

Uczeń:

2.1 opisuje, czym jest praca i jakie ma znaczenie w życiu człowieka	informatyka, j. polski, historia
2.2 podaje czynniki wpływające na wybory zawodowe	w-f, wdż, j. polski, historia

3. Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie.

Uczeń:

3.1 wskazuje przedmioty szkolne, których lubi się uczyć.	j. polski, matematyka, język angielski

klasa V (orientacja zawodowa)

1. Poznawanie własnych zasobów

Uczeń:

1.2 wskazuje swoje mocne strony oraz możliwości ich wykorzystania w różnych dziedzinach życia.	w-f, wdż, j. polski, zajęcia z wychowawcą, język angielski

2. Świat zawodów i rynek pracy

Uczeń:

2.1 posługuje się przyborami i narzędziami zgodnie z ich przeznaczeniem oraz w sposób twórczy i niekonwencjonalny;	w-f, matematyka, informatyka, j. polski, biologia
2.2 wyjaśnia rolę pieniądza we współczesnym świecie i jego związek z pracą.	wdż, j. polski

3. Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie

Uczeń:

3.1 samodzielnie dociera do informacji i korzysta z różnych źródeł wiedzy.	w-f, wdż, , matematyka, informatyka, j. polski, historia, język angielski, geografia

4. Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych

Uczeń:

4.1 planuje swoje działania lub działania grupy, wskazując szczegółowe czynności i zadania niezbędne do realizacji celu.	w-f, wdż, , matematyka, j. polski

klasa VI (orientacja zawodowa)

1. Poznawanie własnych zasobów

Uczeń:

1.1 podejmuje działania w sytuacjach zadaniowych i ocenia swoje działania, formułując wnioski na przyszłość;	w-f, wdż, , matematyka, j. polski, j. angielski
1.2 prezentuje swoje zainteresowania i uzdolnienia wobec innych osób z zamiarem zaciekawienia odbiorców.	w-f, wdż, informatyka, zajęcia z wych., j. polski, j. angielski

2. Świat zawodów i rynek pracy

Uczeń:

2.1 wymienia różne grupy zawodów i podaje przykłady zawodów charakterystycznych dla poszczególnych grup, opisuje różne ścieżki ich uzyskiwania oraz podstawową specyfikę pracy w zawodach.	j. polski, historia

3. Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie

Uczeń:

3.1 wskazuje różne sposoby zdobywania wiedzy, korzystając ze znanych mu przykładów, oraz omawia swój indywidualny sposób nauki.	w-f, wdż, zajęcia z wych., j. polski

4. Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych

Uczeń:

4.1 opowiada o swoich planach edukacyjno-zawodowych;	zajęcia z wych. , j. polski
4.2 próbuje samodzielnie podejmować decyzje w sprawach związanych bezpośrednio lub pośrednio z jego osobą.	w-f, wdż, matematyka, zajęcia z wych., j. polski

Klasa VII (doradztwo zawodowe)

1. Poznawanie własnych zasobów

Uczeń:

1.1 określa wpływ stanu zdrowia na wykonywanie zadań zawodowych;	j. polski, w-f, biologia
1.2 rozpoznaje własne zasoby (zainteresowania, zdolności, uzdolnienia, kompetencje, predyspozycje zawodowe);	wdż, j. polski, fizyka, matematyka, zajęcia z wychowawcą, w-f, j. angielski, geografia
1.3 dokonuje syntezy przydatnych w planowaniu ścieżki edukacyjno-zawodowej informacji o sobie wynikających z autoanalizy, ocen innych osób oraz innych źródeł;	j. polski, j. angielski
1.4 określa własną hierarchię wartości i potrzeb.	wdż, j. polski, fizyka, matematyka, j. angielski

2. Świat zawodów i rynek pracy

Uczeń:

2.1 wyszukuje i analizuje informacje na temat zawodów oraz charakteryzuje wybrane	j. polski, historia, j. angielski, geografia

zawody, uwzględniając kwalifikacje wyodrębnione w zawodach oraz możliwości ich uzyskiwania;	
2.2 analizuje znaczenie i możliwości doświadczania pracy;	j. polski
2.3 dokonuje autoprezentacji	j. polski, j. angielski

3. Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie

Uczeń:

3.1 analizuje oferty szkół ponadpodstawowych i szkół wyższych pod względem możliwości dalszego kształcenia, korzystając z dostępnych źródeł informacji;	j. polski
3.2 określa znaczenie uczenia się przez całe życie.	j. polski, fizyka, matematyka, j. angielski

4. Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych

Uczeń:

4.1 określa cele i plany edukacyjno-zawodowe, uwzględniając własne zasoby	matematyka, j. polski, j. angielski
4.2 identyfikuje osoby i instytucje wspomagające planowanie ścieżki edukacyjno-zawodowej i wyjaśnia, w jakich sytuacjach korzystać z ich pomocy.	j. polski

klasa VIII (doradztwo zawodowe)

1. Poznawanie własnych zasobów

Uczeń:

1.1 rozpoznaje własne zasoby (zainteresowania, zdolności, uzdolnienia, kompetencje, predyspozycje zawodowe)	w-f, wdż, j. polski, fizyka, j. angielski, geografia, j. niemiecki
1.2 rozpoznaje własne ograniczenia jako wyzwania w odniesieniu do planów edukacyjno-zawodowych	w-f, informatyka, j. polski, edukacja dla bezpieczeństwa
1.3 rozpoznaje swoje możliwości i ograniczenia w zakresie wykonywania zadań zawodowych i uwzględnia je w planowaniu ścieżki edukacyjno-zawodowej	j. polski, fizyka, biologia
1.4 określa aspiracje i potrzeby w zakresie własnego rozwoju i możliwe sposoby ich realizacji	w-f, wdż, j. polski

2. Świat zawodów i rynek pracy

Uczeń:

2.1 porównuje własne zasoby i preferencje z wymaganiami rynku pracy i oczekiwaniami pracodawców	j. polski
2.2 wyjaśnia zjawiska i trendy zachodzące na współczesnym rynku pracy, z uwzględnieniem regionalnego i lokalnego rynku pracy	j. polski

2.3 uzasadnia znaczenie pracy w życiu człowieka	w-f, matematyka, j. polski, fizyka, j. niemiecki
2.4 wskazuje wartości związane z pracą i etyką zawodową	j. polski
2.5 dokonuje autoprezentacji	w-f, edukacja dla bezpieczeństwa, j. angielski

3. Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie

Uczeń:

3.1 analizuje oferty szkół ponadpodstawowych i szkół wyższych pod względem możliwości dalszego kształcenia, korzystając z dostępnych źródeł informacji	zaj. z doradztwa zawodowego, fizyka
3.2 analizuje kryteria rekrutacyjne do wybranych szkół w kontekście rozpoznania własnych zasobów	zaj. z doradztwa zawodowego, wos
3.3 charakteryzuje strukturę systemu edukacji formalnej oraz możliwości edukacji nieformalnej	matematyka, informatyka, j. polski, wos

4. Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych

Uczeń

4.1 dokonuje wyboru dalszej ścieżki edukacyjno-zawodowej samodzielnie lub przy wsparciu doradczym	zaj. z doradztwa zawodowego, zajęcia z wychowawcą, język niemiecki
4.2 planuje ścieżkę edukacyjno-zawodową, uwzględniając konsekwencje podjętych wyborów	zaj. z doradztwa zawodowego, zajęcia z wychowawcą